РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2020/1875 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 14 май 2020 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (преди 11 септември 2018 г.: Европейска агенция за авиационна безопасност) за финансовата 2018 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз за финансовата 2018 година,

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по транспорт и туризъм,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0074/2020),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз („Агенцията“) нейният окончателен бюджет за финансовата 2018 година възлиза на 197 871 000 EUR, което представлява увеличение с 3,27% спрямо 2017 г.; като има предвид, че 3 691 500 EUR от бюджета на Агенцията са от бюджета на Съюза ([2]) и 102 992 000 EUR са от приходи от такси и възнаграждения;

Б. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“), в своя доклад относно годишните отчети на Агенцията за финансовата 2018 година („доклада на Палатата“), заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Агенцията са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2018 година са довели до степен на изпълнение на бюджета от 98,31%, което представлява намаление с 1,02% в сравнение с 2017 г.; отбелязва освен това, че степента на изпълнение за бюджетните кредити за плащания е 90,26%, което представлява намаление с 3,49% в сравнение с 2017 г.;

Резултати от дейността

2. отбелязва, че след одита на Агенцията от 2017 г., проведен от Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), през юни 2018 г. ИКАО публикува резултатите, потвърждаващи много високата степен на изпълнение, която поставя Агенцията сред първите три регулаторни органа за въздухоплаване в света;

3. отчита, че Агенцията засилва функциите за разузнаване и резултатност в областта на безопасността и че по-специално разработва програмата Data4Safety, която ще предостави платформа за големи информационни масиви и подобрен капацитет за анализ на европейско равнище;

4. насърчава Агенцията да продължи своята политика за цифровизация;

5. отбелязва със задоволство, че Агенцията споделя ресурси с други агенции за припокриващи се задачи, включително по-специално с Европейския орган за безопасност на храните, Европейската фондация за обучение и Европейския орган за ценни книжа и пазари, в областта на проучванията, електронното обучение, услугите „в облак“ и LinkedIn и обучението по осведоменост за околната среда; силно насърчава Агенцията да продължи активно да търси по-нататъшно и по-широко сътрудничество с всички агенции на Съюза;

([1]) ОВ C 279, 8.8.2018 г., стр. 4.
([2]) ОВ C 279, 8.8.2018 г., стр. 5.

6. отбелязва, че през 2018 г. е извършена външна оценка на процеса, чрез които е разработен единният програмен документ на Агенцията, както и на начините, по които се извършват консултации с основните заинтересовани страни за изготвянето на този единен програмен документ; отбелязва, че Агенцията разработва план за действие за областите, в които е възможно да се извършат подобрения;

7. подчертава жизненоважната роля на Агенцията за гарантиране на възможно най-високо равнище на безопасност на въздухоплаването и опазване на околната среда в бързоразвиващия се авиационен пазар; подчертава, че 2018 г. е била ключова година за Агенцията с влизането в сила на Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета ([3]); признава, че увеличените отговорности и работно натоварване на Агенцията не са били придружени от пропорционално увеличение на ресурсите, което е породило значителни предизвикателства за изпълнението на задачите и целите ѝ през 2018 г. и е довело до отлагане или омаловажаване на определени дейности; отново заявява, че на Агенцията следва да бъдат предоставени подходящи финансови ресурси и персонал (който е намалял до 767 служители към 31 декември 2018 г. в сравнение със 771 служители през 2017 г.), за да изпълнява възложените ѝ важни задачи;

8. припомня приноса на Агенцията за разработването на интелигентни стандарти за шума и емисиите на CO_2 и отговорността ѝ за екологичното сертифициране на въздухоплавателни продукти, части и устройства; счита, че с допълнителни ресурси Агенцията може да играе водеща роля при разработването и прилагането на мерки за подобряване на устойчивостта на въздухоплаването;

9. приветства значителните усилия, положени от Агенцията за създаването на единно европейско пространство за безпилотни летателни апарати;

10. изразява загриженост, че въздухоплаването е привлекателна цел за кибератаки и че софтуерните грешки могат да имат сериозни последици; призовава Агенцията, заедно с Европейския център за кибернетична сигурност във въздухоплаването, да засили още повече цифровата устойчивост на европейското въздухоплаване;

11. изразява загриженост, че предстоящото включване на дистанционно управляеми летателни системи (ДУЛС) поражда опасения за безопасността сред обществеността; призовава Агенцията да отчита в по-голяма степен общите опасения за безопасността и опасенията на органите във връзка с наказателното преследване на извършителите на престъпления;

12. призовава Агенцията да гарантира, че Съюзът ще се сдобие, възможно най-бързо и без да се излага на риск безопасността, с еднакви и лесни за спазване правила за търговската експлоатация на безпилотни летателни апарати; изразява загриженост, че Агенцията не разполага с достатъчно финансови и човешки ресурси за тези нови задачи;

13. отбелязва, че Агенцията е приключила годината с общ дефицит от 2 000 000 EUR (излишък от 700 000 EUR от дейности, свързани със субсидията, и дефицит от 2 700 000 EUR от дейности, свързани с такси и възнаграждения); отбелязва, че дефицитът от таксите и възнагражденията се приспада от натрупания излишък, намалявайки го от 54 900 000 EUR на 52 200 000 EUR; отбелязва, че по отношение на дейностите, свързани с такси и възнаграждения, приходите са се увеличили с 1 800 000 EUR в сравнение с 2017 г., но разходите за персонал са се увеличили с 3 700 000 EUR, административните разходи – с 900 000 EUR, а оперативните разходи – с 2 600 000 EUR; отбелязва, че по отношение на дейностите, свързани със субсидията, увеличението на субсидията с 2 000 000 EUR е било достатъчно, за да покрие увеличението на административните разходи със 100 000 EUR и на оперативните разходи с 1 400 000 EUR;

14. приветства предприетите мерки за повишаване на ефективността на Агенцията, като например стартирането на програмата за стройна гъвкавост за ефективност (lean efficiency agility) и други инициативи за ефективност, което е довело до общо намаляване на работното натоварване, еквивалентно на 16 служители на пълно работно време, и е позволило на Агенцията да преразпредели работните места и да се справи с увеличеното работно натоварване и преразгледаните потребности от гледна точка на качеството на последващите дейности; приветства също така нарастващата цифровизация, автоматизация и опростяване на финансовите процеси, което е довело до обработването на 86% от финансовите операции без документи на хартиен носител;

15. изразява задоволство, че Агенцията е изпълнила препоръката на Палатата да гарантира независимостта на счетоводителя, който понастоящем се отчита във функционално отношение пред управителния съвет на Агенцията, а в административно отношение – пред изпълнителния директор на Агенцията;

([3]) Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (ОВ L 212, 22.8.2018 г., стр. 1).

16. приветства приемането на насоките относно подаването на сигнали за нередности от страна на управителния съвет на Агенцията и призовава Агенцията да гарантира тяхното прилагане; отбелязва, че службите за вътрешен одит са извършили етичен преглед през 2018 г., обхващащ области на кодекса за поведение, етиката и измамите, като се предвижда да бъде представен проект на одитен доклад в началото на 2019 г.; в този контекст отново заявява необходимостта от въвеждане на гаранции срещу конфликтите на интереси;

Политика относно персонала

17. отбелязва, че към 31 декември 2018 г. 95,74% от щатните бройки са били заети, като са били назначени 651 срочно наети служители от общо 680-те бройки за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза (спрямо 678 разрешени бройки през 2017 г.); отбелязва, че освен това през 2018 г. за Агенцията са работили 83 договорно наети служители и 19 командировани национални експерти;

18. отбелязва със загриженост, че за 2018 г. е отчетен дисбаланс между половете, що се отнася до висшия ръководен състав (4 мъже и 1 жени) и членовете на управителния съвет (26 мъже и 3 жени);

19. отбелязва, че Агенцията се е присъединила към инициативата на Комисията „Жените и транспортът“, чиято цел е да се увеличат възможностите за заетост на жените на всички равнища; приветства факта, че Агенцията е създала работна група по баланса между половете, която да отправи препоръки за преодоляване на съществуващия значителен дисбаланс;

20. насърчава Агенцията да разработи дългосрочна рамка за политиката в областта на човешките ресурси, която да включва баланса между професионалния и личния живот на служителите, професионалното ориентиране през целия живот и професионалното развитие, баланса между половете, работата от разстояние, недискриминацията, географския баланс и наемането и интегрирането на лица с увреждания;

Обществени поръчки

21. отбелязва, че според доклада на Палатата Агенцията е заделила необходимите средства за споразумение с Комисията относно услуги за архивиране около осем месеца след подновяването на споразумението; отбелязва, че съгласно Финансовия регламент заделянето на средства следва да бъде вписано преди поемането на правно задължение; отбелязва отговора на Агенцията, че бюджетното задължение е било подписано преди получаването на фактурата, но след започването на услугата и следователно *a posteriori*, и че това е било изключение; призовава Агенцията да поема бюджетни задължения преди поемането на правни задължения;

22. отбелязва със загриженост, че според доклада на Палатата за обществена поръчка за услуги, свързани с анализ на данни, на стойност до 5 000 000 EUR, Агенцията е взела решение да използва рамково споразумение с един изпълнител, издържал успешно открита процедура, публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*; при все това отбелязва, че условията в рамковото споразумение не са били достатъчно конкретни, за да позволят лоялна конкуренция, тъй като изискванията още не са били известни по времето на процедурата за поръчка; припомня, че в съответствие с Финансовия регламент в такива случаи възлагащият орган трябва да сключи рамково споразумение с множество оператори и да проведе състезателна процедура между избраните изпълнители за конкретните покупки; отбелязва отговора на Агенцията, че тя е избрала да използва рамково споразумение с един изпълнител вместо рамково споразумение с няколко изпълнители, което би довело до смяна на изпълнителя по време на действието на рамковото споразумение и би имало тежки последици за съгласуваността и навременното приключване; призовава Агенцията да разработи рамкови споразумения, които да позволяват лоялна конкуренция и да осигуряват добро съотношение между разходите и ползите;

23. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че по друга процедура за възлагане на поръчка за основната дейност на Агенцията, а именно възлагане на задачи по сертифициране на външни изпълнители, Агенцията е възложила договорите единствено въз основа на качеството на услугите, без да е направила оценка на цената; отбелязва освен това, че Агенцията е сключила договор с един оператор, преди да е получила доказателства за липса на мотиви за отстраняването му; отбелязва, че според отговора на Агенцията тази специфична за Агенцията дейност не е отразена във Финансовия регламент; отбелязва освен това, че не е съществувал риск Агенцията да поиска услуги от недопустим участник, тъй като доказателства във връзка с критериите за отстраняване са били предоставени преди акредитирането на задачите; призовава Агенцията да гарантира, че договорите се сключват едва след проверка на критериите за отстраняване;

24. отбелязва, че предвид забележките и коментарите на органа по освобождаване от отговорност във връзка с използването на някои от инструментите, стартирани от Комисията с цел въвеждане на единно решение за електронен обмен на информация с трети страни, участващи в процедури за възлагане на обществени поръчки (електронни обществени поръчки), от януари 2018 г. Агенцията дава възможност на всички доставчици да представят електронни фактури по електронен път; приветства освен това факта, че до края на 2018 г. над 80% от фактурите са били получени по електронен път; отбелязва обаче, че обработката на получените по електронен път фактури и кодирането на данните от фактурите се извършват ръчно, тъй като това се счита за най-разумното решение;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

25. отбелязва, предвид забележките и коментарите на органа по освобождаване от отговорност във връзка с прегледа от Агенцията на нейната „Политика за безпристрастност и независимост: предотвратяване и намаляване на конфликтите на интереси“ и включването на всички членове на персонала в попълването, прегледа и актуализирането на декларациите за интереси, че в края на май 2019 г. Агенцията е получила окончателния одитен доклад относно етиката, предотвратяването на измами и конфликтите на интереси от Службата за вътрешен одит с общо положително заключение относно системите за управление и контрол; отбелязва освен това, че Агенцията е изготвила план за действие във връзка с препоръките на Службата за вътрешен одит и че планира да извърши до края на март 2020 г. преглед на съществуващата рамка във връзка с кодекса за поведение за служителите на Агенцията и членовете на апелативния съвет, както и преглед на процеса на публични декларации за интереси за членовете на управителния съвет;

26. отбелязва, че 62% от приходите на Агенцията се състоят от такси; отбелязва становището на Агенцията, че фактът, че заявителите заплащат такси, не означава непременно конфликт на интереси;

Вътрешен контрол

27. отбелязва, че през 2018 г. Службата за вътрешен одит е преразгледала и потвърдила изпълнението на всички неприключени действия в областта на непрекъснатостта на работата, управлението на информационната сигурност и Европейския план за авиационна безопасност;

28. отбелязва, че през 2018 г. Службата за вътрешен одит на Комисията е изготвила доклад на тема „Стратегическа оценка на риска, в т.ч. при ИТ, в ЕААБ“; отбелязва освен това, че Агенцията е разработила план за действие за областите, в които е възможно да се извършат подобрения;

29. отбелязва, че през 2018 г. структурата за вътрешен одит е извършила четири одита за получаване на увереност, за да прецени дали съответните разпоредби са били спазени, дали целите на процеса са били постигнати и дали основните рискове са били подходящо смекчени; отбелязва, че при всички прегледи е било предоставено необходимото равнище на увереност и че са били отправени препоръки за по-нататъшно засилване на контролната среда или на цялостната ефективност на процесите; потвърждава освен това, че при последващите действия във връзка с одитите, извършени през 2018 г., остатъчните рискове са били значително намалени и са спаднали до приемливо равнище и че всички незавършени действия са изпълнени, като окончателните действия е предвидено да бъдат приключени до второто тримесечие на 2019 г.;

30. призовава Агенцията да се фокусира върху разпространението на резултатите от своите научни изследвания сред широката общественост и да достига до обществеността чрез социалните и други медии;

31. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 14 май 2020 г. ([4]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([4]) Приети текстове, P9_TA(2020)0121.